

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ЗДОРОВ'Я**

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СПРЯМОВАНІ НА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»

присвячено пам'яті професора О.В. Пешкової

23-24 квітня 2020 року, м. Харків

Збірник наукових праць

Випуск 1

Харків - 2020

УДК 614.02 (06)

Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини
//Збірник наукових праць. – Харків, 2020. – Випуск 1. – 228 с. (укр.)

Даний випуск містить матеріали науково-практичної internet - конференції з міжнародною участю, присвячений пам'яті професора О.В. Пешкової (23-24 квітня 2020 року, місто Харків)

У збірнику розміщені наукові статті викладачів, молодих вчених, аспірантів, магістрантів, студентів, функціонерів сфери фізичної терапії та фізичної культури та спорту.

Тематика збірника:

- Актуальні питання фізичної терапії;
- Сучасні освітні здоров'язберігаючі технології;
- Медико-біологічні основи здорового способу життя;
- Загальнолюдські цінності в контексті фізичного виховання і здорового способу життя;
- Психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя;
- Спорт як складова активізації здорового способу життя студентської молоді.

Матеріали відбиваються в міжнародних науково метричних базах даних **Google Scholar**

Друкується в авторській редакції

Зауваження, побажання та пропозиції направляти на e-mail:

- ✓ sport@nuph.edu.ua
- ✓ anastasianevelika89@gmail.com

©Національний фармацевтичний університет, 2020

©Автори, 2020

АНАЛІЗ КРИТЕРІЇВ ГІПЕРМОБІЛЬНОСТІ СУГЛОБІВ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

Бакурідзе-Маніна В.Б., Радзецький М.В., Моглко С.П.
¹ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»,
м. Дніпро, Україна

Анотація. Представлені результати дослідження по визначенню розповсюдженості ступеню виразності гіпермобільності суглобів у студентів медичного ВНЗ. Нормальна рухливість у суглобах була у 38,4% студентів, у 39,3% - помірно виражена та значна гіпермобільність – у 22,3% студентів, а також більший відсоток позитивних ознак ГМС спостерігався у дівчат ніж у хлопців.

Ключові слова: студенти, гіпермобільність суглобів, критерії Бейтона.

Вступ. Сучасні науковці вказують на те, що недооцінка особливостей фізичного стану і рівня здоров'я людини може бути однією з причин підвищення ризику прояву прихованих захворювань. При цьому ці захворювання у більшості випадків не діагностуються при звичайному медичному огляді, а проявляються при інтенсивній м'язовій діяльності, яка виступає у ролі провокуючого фактору [1, 2, 4]. Особливу групу ризику при вирішенні питань допуску до занять фізичними навантаженнями складають особи з наявністю малих аномалій розвитку, що можуть бути проявом дисплазії сполучної тканини (ДСТ) [2, 5]. Одним з найчастіших проявів ДСТ є гіпермобільність суглобів (ГМС). Під гіпермобільністю суглобів розуміють перевищення об'єму рухів в одному або декількох суглобах порівняно з середньостатистичною нормою [1, 5]. ГМС може бути причиною змін у стані опорно-рухового апарату, супроводжуватися порушеннями у функціональних системах

організму, а також відігравати ведучу роль у дезадаптаційних зсувах при фізичному навантаженні [2, 3, 4].

Мета дослідження. Метою роботи було вивчення розповсюдженості гіпермобільності суглобів серед студентів медичного вузу України.

Матеріали та методи. Аналіз науково-методичної літератури; для діагностики наявності та ступеню гіпермобільності суглобів використовували критерії Бейтона [5], де кут перерозгинання у суглобах визначався за допомогою кутоміра; методи математичної статистики (програма STATISTICA 6.1, серійний номер AGAR909E415822FA).

Отримані результати. Дослідження проводилось на базі ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України». Нами було обстежено 435 студентів 1 курсу (111 хлопців і 324 дівчат), які займалися основній медичній групі. Середній вік студентів становив $17,9 \pm 1,2$ років, у хлопців – $17,7 \pm 1,1$ років, а у дівчат – $17,9 \pm 1,2$ років.

Для дослідження наявності гіпермобільності суглобів ми використовували критерії Бейтона.

Встановлено, що нормальна рухливість у суглобах відзначалася у 38,4% студентів, помірно виражена – у 39,3% та значна гіпермобільність у суглобах – у 22,3% студентів.

Отримані результати показали, що у хлопців (111 осіб – 25,52%) за шкалою Бейтона сума балів становила $3,4 \pm 0,2$ бали та відповідає рухливості суглобів у межах норми, у дівчат (324 осіб – 74,48%) дорівнювала $4,6 \pm 1,4$ бали, що достовірно вище ніж у хлопців і характеризує помірно виражену гіпермобільність суглобів ($p < 0,05$). Серед хлопців нормальна рухливість суглобів 0-3 бали була у 54,1%, 4-6 бали – 33,3% та 7-9 балів – 12,6% студентів. У обстежених дівчат нормальна рухливість у суглобах 0-3 бали була у 33,0%, 4-6 бали – у 41,4% і 7-9 балів – у 25,6% студенток.

Найбільш домінуючими серед критеріїв Бейтона, як у дівчат так і у хлопців були: пасивне згинання першого пальця кисті у бік передпліччя на правій кисті (52,3% у хлопців та 65,4% у дівчат), пасивне згинання першого пальця кисті у бік передпліччя на лівій кисті (52,3% у хлопців та 64,2% у дівчат), пасивне розгинання п'ятого пальця кисті у п'ястно-фаланговому суглобі ніж 90° на лівій руці (46,9% у хлопців і 65,1% у дівчат). Серед дівчат домінував такий критерій, як згинання тулуба вперед з фіксованими колінними суглобами, торкаючись долонями обох рук підлоги (62,7%), а у хлопців пасивне розгинання п'ятого пальця кисті у п'ястно-фаланговому суглобі ніж 90° з обох боків на правій руці (44,1%).

Менш поширеними у дівчат і хлопців були такі критерії гіпермобільності суглобів, як пасивне перерозгинання у ліктьовому суглобі понад 10° правої руки (у хлопців 27,9% та 45,7% у дівчат), пасивне перерозгинання у ліктьовому суглобі понад 10° лівої руки (хлопці – 32,4% та дівчата – 45,4%), пасивне перерозгинання у колінном

суглобі понад 10° правої ноги (26,1% у хлопців та 26,9% у дівчат), пасивне перерозгинання у колінному суглобі 10° лівої ноги (у хлопців 22,5% та у 28,7% дівчат).

Висновки. Аналіз критеріїв ГМС між дівчатами та хлопцями, вказує на збільшення відсотка позитивних ознак ГМС практично за всіма критеріями у дівчат ніж у хлопців ($p < 0,05$), але це не стосується критерію – пасивне перерозгинання в колінному суглобі правої ноги понад 10° . Серед хлопців домінувала нормальна рухливість у суглобах, а серед дівчат помірно виражена.

Список літератури:

1. Викторова И.А. Методология курации пациентов с дисплазией соединительной ткани семейным врачом в аспекте профилактики ранней и внезапной смерти: дис. ... доктора мед. наук: 14.00.05 / Викторова Инна Анатольевна.- Омск, 2004. – 409 с.
2. Неханевич О.Б. Ризик серцево-судинних ускладнень при фізичних тренуваннях на уроках фізичного виховання серед студентів / О.Б. Неханевич // Український морфологічний альманах. Т. 11. – Луганськ, 2013. – С.12-14.
3. Неханевич О.Б., Бакурідзе-Маніна В.Б. Рівень фізичного розвитку, функціонального стану і здоров'я студентів медичного вищого навчального закладу з гіпермобільністю суглобів. Спортивна медицина. 2014. № 1. С. 71
4. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич та [ін.]; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – С. 133-175.
5. Beighton P., De Paere A., Steinmann B. et al. Ehlers-Danlos syndromes: Revised nosology, Villefranche, 1997 // Am. J. Med. Gen. – 1998. – 77(1). – P.1-7.